

עפ"א 55155/09/20 - ח'ליל ריאן נגד ועדה מקומית לתכנון ולבנייה שפלת הגליל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"א 55155-09-20 ריאן נ' ועדה מקומית לתכנון ולבנייה שפלת הגליל
בפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל
ח'ליל ריאן ע"י ב"כ עוה"ד שלומי בלומנפלד
נגד
ועדה מקומית לתכנון ולבנייה שפלת הגליל ע"י ב"כ עוה"ד
רן עמיאל

המערער

נגד

המשיבה

פסק דין

כללי

1. לפניי ערעור שהגיש מר **ח'ליל ריאן** (להלן: "**המערער**") על פסק דינו של בית משפט השלום בעכו [כב' השופטת זהבה (קאודרס) בנר] שניתן ביום 06.09.2020, בתיק תו"ב 31506-01-14 ובמסגרתו הורשע המערער, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבודות בנייה ושימוש הטעונים היתר, ללא היתר - **עבירה לפי סעיף 204 (א) לחוק התכנון והבנייה**, תשכ"ה-1965 (להלן: "**החוק**") במקרקעין הידועים כ**גוש 18564, חלקה 15, מגרש 342** באדמות סמרה (להלן: "**המקרקעין**").

2. כתב האישום שהוגש ביום 26.01.2014 ייחס למערער סגירת קומת עמודים בשטח של כ-181 מ"ר; בניית גדרות בטון באורך של כ-35 מ' ובגובה של כ-4 מ' וזאת בחזית הדרומית של הבית בו הוא מתגורר (להלן: "**התוספת**") תוך שמלוא הבנייה בוצע באדמת מנהל.

3. לאחר דיון בטענה מקדמית שהעלה ב"כ המערער ולאחר שכתב האישום תוקן על ידי הוספת העד מר אמנון בן דוד מנהל רשות מקרקעי ישראל מחוז צפון (להלן: "**נציג רמ"י**") אשר ערך מסמכים שנמצאים בחומר החקירה, החלה שמיעת הראיות.

4. ביום 28.1.18, במסגרת חקירתו הנגדית של עד התביעה, המפקח מר אמיר שקור (להלן: "**המפקח**") התברר כי קיים בידי המפקח חומר חקירה שלא הועבר על ידו למאשימה, בו מתועד ביקור קודם (או ביקורים קודמים) של המפקח במקרקעין. לאור כך, ביקש הסנגור להפסיק את החקירה וביקש על פי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**") כי ככל שקיים חומר נוסף, הוא יועבר אליו ושיתאפשר לו לחקור אודותיו בישיבה נוספת. בית משפט קמא דחה את בקשת ב"כ המערער להפסיק את הדיון והחליט שב"כ המערער יחקור את המפקח על החומר הקיים בידיו, תוך שתינתן לו אפשרות להשלים את החקירה, ככל שירצה, לאחר קבלת החומר הנוסף. בתגובה הודיע ב"כ המערער שהוא לא ימשיך לחקור את המפקח (עמ' 49 וכן עמ' 52-55 לפרו'). באותו מועד וחרף התנגדותו של ב"כ המערער, נשמעה גם עדותו של נציג רמ"י. ב"כ המערער התנגד להגשת חלק מהמסמכים שהמאשימה ביקשה להגיש באמצעות העד ואף חקר את העד, אך בשלב מסוים הודיע שיש לו עוד שאלות רבות לעד אך הוא אינו יכול לשאול אותן לאור מה שאירע קודם (עמ' 71 לפרו').

5. ביום 12.03.2018, הודיעה המאשימה כי אכן קיים חומר חקירה נוסף, שהוא שני דפי תמונות שצולמו על ידי המפקח בביקורו במקרקעין ביום 2.12.12 (להלן: "**התמונות הנוספות**"). כפי שיתואר להלן, בסופו של דבר המפקח לא נחקר על התמונות הנוספות בחקירה נגדית.

המפקח היה אמור להיחקר על התמונות הנוספות בישיבה שנקבעה ליום **28.1.19**, אך ישיבה זו נדחתה בשל מחלתו של ב"כ המערער. ישיבה נוספת לשם חקירת המפקח התקיימה ביום **18.11.2019**. עו"ד בלומנפלד והמערער לא התייצבו לישיבה זו. מי שהתייצב לישיבה מטעם המערער היה עו"ד חן רוימי ממשרדו של ב"כ המערער (להלן: "**עו"ד רוימי**") אשר הציג בפני בית המשפט, על גבי הטלפון הנייד שלו, אישור בדבר מחלתו של המערער וטען שהוא אינו מוסמך לייצג את המערער בהעדרו.

בית משפט קמא החליט שלא לדחות את הדיון ובשל סירובו של עו"ד רוימי לחקור אותו בחקירה נגדית (בטענת היעדר סמכות) נחקר המפקח רק בחקירה ראשית, אשר במסגרתה הוגשו התמונות הנוספות וכן מכתב שכתב המפקח (ביום 1.2.18) לגבי צילום התמונות.

6. בהחלטתו בסיום ישיבה אפשר בית משפט קמא לב"כ המערער להגיש, עד ליום 26.11.2019, הודעה בעניין עמדתו בנוגע להעדת המערער ועדים נוספים, במסגרת פרשת ההגנה. משלא הוגשה כל הודעה, החליט בית משפט קמא, בהחלטה מיום 15.01.2020, כי הסיכומים יוגשו בכתב, וזאת ללא קיום ישיבה לשם שמיעת פרשת ההגנה.

7. ביום 18.03.2020 הגישה המאשימה הודעה, במסגרתה הפנתה את בית משפט קמא לפסק דין שניתן על ידי מותב זה בעפ"א 59355-01-20 אבו רומי נ' הוועדה המקומית לתכנון ובנייה שפלת הגליל (מיום 24.02.2020) (להלן: "**פרשת אבו רומי**") שם הובהר כי על בית משפט לפעול לגבי עדותו של נאשם, כמצוות סעיף 161א לחסד"פ ולהסביר למערער את זכותו להעיד ואת משמעות הימנעותו מלהעיד.

בעקבות כך קבע בית משפט קמא בהחלטה מיום 01.06.2020, מועד לשמיעת פרשת ההגנה, ליום 22.07.2020, וכן הורה לב"כ המערער להגיש בקשה מטעמו לזימון עדי הגנה. בסופו של דבר, לאחר דחיות בלתי נמנעות, ולאחר שב"כ המערער לא הגיב להחלטת בית המשפט, החליט בית משפט קמא, בהחלטה מיום 11.08.2020, כי באי הגשת הודעה מטעם ב"כ המערער בעניין קיום פרשת ההגנה יש לראות משום ויתור מצד המערער על קיום פרשת ההגנה.

ביום 16.08.2020 נתן בית משפט קמא החלטה, בה הוא הסביר למערער את זכותו להעיד ואת משמעות אי העדתו, לפי סעיפים 161 ו- 162 לחסד"פ וקבע כי הצדדים יסכמו בעל פה בישיבת יום 17.08.2020, תוך שהורה למזכירות להעביר את ההחלטה ישירות למערער עצמו על ידי פקיד מסירה מיוחד עוד באותו יום.

8. לישיבת יום 17.08.2020 הופיע עו"ד בלומנפלד. ב"כ המאשימה איחר עקב פקקי תנועה ועו"ד בלומנפלד הצהיר שהוא הסביר למערער את משמעות אי העדתו וכי המערער בחר שלא להעיד ואף לא יובאו עדי הגנה.

בהסכמת הצדדים נקבע כי סיכומים יוגשו בכתב. המאשימה הגישה את סיכומיה ביום 18.08.2020. המערער לא הגיש סיכומים ובמקום זאת הגיש, ביום 20.8.2020 בקשה לחקירה נוספת של העד אמיר שקור (המפקח) בנוגע לתמונות הנוספות, וזאת בנוכחות המערער.

המאשימה התנגדה לבקשה וטענה כי מדובר בחוסר תום לב מצד ב"כ המערער, שכן הבקשה הוגשה בניגוד להסכמת הצדדים מיום 17.08.2020 בדבר הגשת סיכומים בכתב במקום הדיון שנקבע לצורך סיכומים בע"פ. נטען, כי כל מטרתו של ב"כ המערער היא לסרב את הדיון ולדחות את הקץ.

9. ביום 27.08.2020 דחה בית משפט קמא את הבקשה וקבע כי ניתנו לב"כ המערער הזדמנויות רבות להעלות בקשה זו לצורך חקירה משלימה, ואף להודיע כיצד הוא רוצה לנהל את פרשת ההגנה אך הוא לא עשה כן. כן נקבע כי מדובר בהתנהלות "קבועה" נגועה בחוסר תום לב ובשיהוי ניכר וכי לא הייתה כל פגיעה בזכויות המערער בהליך.

ביום 01.09.2020 הגיש ב"כ המערער הודעת הבהרה בכתב, בה טען כי נוכח התנהלות ההליך בתיק, אין ביכולתו להגיש סיכומים.

10. ביום 06.09.2020, במעמד הצדדים, ניתנה הכרעת דין על ידי בית משפט קמא, במסגרתה הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

11. לאחר השמעת הכרעת הדיון טענה המאשימה לעונש, בעוד שב"כ המערער הצהיר לפרוטוקול כי לאור התנהלות בית המשפט שלא אפשר לו לחקור חקירה נגדית את העדים, אין הוא יכול לטעון לעונש, כפי שלא יכול היה לסכם את טענותיו לעניין הכרעת הדיון.

12. באותו מעמד שמע בית משפט קמא טיעונים לעונש וגזר את דינו של המערער.

עיקרי הכרעת הדין בבית משפט קמא

13. בית משפט קמא קבע, כי מצירוף כלל הראיות וביניהן חקירת המערער, עדותו של המפקח ושתיקת המערער, עולה כי המאשימה הרימה את הנטל המוטל עליה להוכיח עובדות כתב האישום מעבר לספק סביר.

14. בית משפט קמא סמך את ההרשעה על הודאתו החתומה של המערער בחקירתו על ידי המפקח ביום 31.12.12, שם הודה המערער כי הקרקע שייכת למינהל וטען שהוא במו"מ לרכישת הקרקע ואף הודה שהוא זה שבנה את התוספת בעבר וכי כעת הוא מסיים את הבנייה. בית משפט קמא ציין כי המפקח לא נשאל כל שאלה לגבי הודאה זו וקבע כי היא נמסרה מרצון וללא פגיעה בזכויות המערער וקיבל אותה כראייה.

כן הסתמך בית משפט קמא על תמונות שצולמו על ידי המפקח ביום 21.2.13, של סגירת קומת העמודים (סומנו 1/ת ו- 2/ת) ותמונה של קיר בטון בחזית הדרומית שצולמה על ידו ביום 21.3.13 (ת/3); על סקיצת מדידת שטחים שערך המפקח ביום 6/5/13 (סומנה ת/4); ועל מסמכים נוספים וקיבל את הסקיצה שערך המפקח ואת עדותו באשר למידות התוספת, עליהם הוא לא נחקר כלל.

בית משפט קמא מצא חיזוק לראיות בכך שהמערער לא העיד ואף לא הביא ראיות כלשהן מטעמו.

15. הובהר, כי מכל מקום, די בהודאת המערער בחקירתו, ובמסמכים שהוגשו באמצעות נציג רמ"י, על מנת לקבוע כי המאשימה הרימה את הנטל להוכיח כי המערער הוא זה שבנה את התוספת.

16. בהתייחס לתמונות הנוספות ולמכתב, קבע בית משפט קמא כי ראיות אלה אינן מהוות תפנית כלשהי, במיוחד

שעה שמדובר בשתי תמונות בלבד של אותו מבנה, אשר כבר הוגשו תמונות שלו.

הודגש, כי התמונות הנוספות הועברו לב"כ המערער, אשר קיבל הזדמנויות להשלים את החקירה ולחקור את המפקח עליהן וכי טענתו כי אין לעו"ד אחר ממשדו סמכות לחקור, היא תמוהה.

כן הודגש כי העובדה שהמפקח לא נחקר על התמונות הנוספות, אינה מהווה סיבה המצדיקה הימנעות מהבאת פרשת ההגנה ומהגשת סיכומים מטעם המערער.

טענות המערער בערעור

17. המערער אינו טוען נגד קביעות עובדתיות ו/או משפטיות כלשהן של בית משפט קמא בהכרעת הדין.

כל טענותיו של המערער בערעור מופנות נגד התנהלותו של בית משפט קמא, אשר לשיטתו פגעה בזכויותיו להליך הוגן ובהגנתו והוא מבקש להורות כי התיק יוחזר לבית משפט קמא על מנת שישמע מחדש את הראיות בתיק.

18. טענתו העיקרית של המערער מופנית נגד החלטת בית משפט קמא לקיים את ישיבת יום **18.11.2019** ולאפשר העדת המפקח ביום זה ואת הגשת התמונות הנוספות, למרות שעו"ד רוימי, אשר התייצב לדיון אמר שהמערער חולה והציג אישור בעניין זה על צג הטלפון שלו ולמרות שעו"ד רוימי טען שהוא אינו מוסמך לחקור את העדים, בהעדר המערער.

נטען, כי בנסיבות אלו, החלטת בית משפט קמא לנהל את הדיון, גרמה לפגיעה קשה בהגנתו של המערער, שכן לא ניתנה לסנגור הזדמנות אמיתית לחקור את המפקח על התמונות הנוספות וגם לא את נציג רמ"י.

לטענת ב"כ המערער, הוא אינו צריך "לגלות" כיצד היה חוקר את המפקח וכיצד היה "מפתיע" אותו אם הייתה ניתנת לו הזדמנות לחקור, שהרי כבר נקבע כי אין חקר לתבונתו של סנגור מוכשר. הסנגור ביקש לדחות את טענות המאשימה, אשר טענה כי גם אם העדים היו נחקרים על ידי, התמונה לא הייתה משתנה.

19. ב"כ המערער קובל על קביעת בית משפט קמא, במסגרת החלטתו לפיה, כביכול, התמשכות ההליכים והסחבת בתיק, נוצרו בשל התנהלותו של ב"כ המערער, תוך שבית משפט קמא התייחס לתיקים אחרים שב"כ המערער ניהל מול אותו מותב ולטענתו, הכפיש אותו אישית.

ב"כ המערער טוען, כי עיקר הסחבת בתיק לא נגרם באשמתו, אלא בשל בית המשפט, שעוכב את התיק ב-52 חודשים לפחות. הסנגור פירט מקרים בודדים בהם התבקשו דחיות מטעמו (מתוך 6 שנים של ניהול התיק) והבהיר, כי בקשת דחיית הדיון הראשונה שביקש הייתה רק לאחר 4 שנים, מיום פתיחת התיק, ושהדחיות שביקש לאחר מכן, היו מוצדקות (פעם אחת בגלל מות אביו ז"ל, פעם אחת בגין מחלה שלו).

20. ב"כ המערער טוען גם להתייחסות מפלה של בית משפט קמא, נוכח כך שבעוד שדחייה שביקש ב"כ המאשימה בנסיבות דומות התקבלה בתיק אחר (מפנה לנספח ב' לערעור), בקשת ב"כ המערער לדחייה בתיק זה, מסיבות דומות, נדחתה.

21. ב"כ המערער טוען, כי הגנתו של הנאשם נפגעה קשות ולכן יש לבטל את פסק דינו של בית משפט קמא ולהחזיר את העניין לערכאה הדיונית, לצורך שמיעת ההוכחות מחדש בנוגע לתמונות הנוספות.

טענות המשיבה

22. המשיבה טענה, כי לא נפל כל פגם בהחלטתו של בית משפט קמא ולא נפל כל דופי בהתנהלות הערכאה הדיונית. לשיטתה, צדק בית משפט קמא בקביעותיו ולא הייתה כל פגיעה בזכויות המערער.

נטען, כי ניתנו לב"כ המערער הזדמנויות רבות לחקור את העדים על התמונות הנוספות, אך הוא נמנע מכך בכוונה, על מנת להכשיר את הקרקע לערעור.

23. לגופו של עניין, נטען כי בית משפט קמא ממילא לא נתן משקל גבוה לתמונות הנוספות, שאף הוגשו בהסכמה וכי הרשעת המערער התבססה על כלל הראיות, שהתמונות הנוספות לא היו חלק מהותי מהן וכי לא נגרם למערער כל עיוות דין מאי השלמת החקירה.

24. ב"כ המשיבה דוחה את טענת ב"כ המערער בדבר אפלייתו לעניין דחיית הדיון לעומת הסכמת בית המשפט לדחות דיון בתיק אחר בשל בקשה ב"כ המשיבה (כאן). לדבריו, מדובר בסיטואציה שונה, שאיננה דומה למקרה דנן, בו קבע בית משפט קמא כי התעודה הרפואית שהציג עו"ד רוימי, על גבי הטלפון הנייד, איננה תקפה ולכן קיים את הדיון בהעדר המערער. נטען כי הטענה לפיה לעו"ד רוימי אין סמכות לחקור בהעדר הנאשם, היא טענה בלתי נתפסת.

25. לגופן של הראיות אשר היו בפני בית משפט קמא ציין ב"כ המאשימה, כי מדובר במערער שהודה בחקירתו בבנייה שלא כדיון ואף הגיש תצהיר לרמ"י לפיו המגרש איננו בבעלותו אך הוא מחזיק בו וטען כי בנסיבות אלו צדק בית משפט קמא בהרשיעו את המערער. עוד נטען, כי יש לדחות את הערעור גם מהטעם, שהמערער לא פירט במסגרת ערעורו שגיאות כלשהן בהכרעת הדיון.

דיון והכרעה

26. הערעור מופנה נגד פסק הדין, אך אין בו כל טענה נגד ממצאים עובדתיים ו/או נגד קביעות משפטיות שנקבעו על ידי בית משפט קמא ושעליהן בוססה הרשעת המערער ואף אין בו טענות כלשהן בנוגע לגזר הדין.

כאמור - כל הערעור כולו, מופנה נגד התנהלותו של בית משפט קמא והחלטותיו בניהול ההליך, לרבות החלטתו לעניין המשך חקירתו הנגדית של המפקח בישיבת יום 28.1.18 ובעיקר נגד סירובו לדחות את ישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 18.11.19 והחלטתו לשמוע את המפקח בהעדרו של המערער ושל עו"ד בלומנפלד ובנוכחות עו"ד רוימי, בלבד, על אף שזה הודיע כי הוא אינו מוסמך לחקור בהעדר המערער.

תמצית ההכרעה

27. סבורה אני שנפל פגם בהחלטתו של בית משפט קמא, בישיבת יום **28.1.18**, להורות לב"כ המערער להמשיך בחקירת המפקח, לאחר שהתברר כי בתיק החקירה לא נמצא תיעוד של ביקור קודם שנעשה על ידי המפקח במקרקעין, אשר קדם לתיעוד הביקור אשר נמצא בתיק החקירה ואשר הומצא לב"כ המערער במסגרת העברת חומר החקירה.

עם זאת, כפי שיובהר להלן, סבורה אני כי פגם זה נרפא לאחר שניתנו לב"כ המערער הזדמנות ראויות לחקור את המפקח ואת נציג רמ"י והוא בחר שלא לנצלן. לאחר שבחנתי את חומר הראיות ואת הכרעת הדין שניתנה על ידי בית משפט קמא, כמו גם את טיעוני הצדדים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי, בסופו של יום, לא נגרם למערער כל עיוות דין וכי יש לדחות את הערעור.

דין

28. כלל הוא, כי המצאת כל חומר החקירה לידיו של הסנגור קודמת לתחילת שמיעת הראיות ובעיקרון, קודמת היא אף למתן תשובת הנאשם לאישום.

אמנם, לעיתים, כאשר במהלך חקירתו של עד תביעה מתברר כי קיים חומר חקירה נוסף, מסכים הסנגור להמשיך לחקור את העד בכפוף לכך שלאחר המצאת החומר החסר יינתן לו לשוב ולחקור את העד (ככל שיעלה הצורך).

עם זאת במקרה כגון זה, בו מדובר בחומר נוסף, אשר לא הומצא לנאשם ואשר גם התביעה מסכימה שהוא מהווה **חומר חקירה** הנוגע לפעולות העד, יש להותיר את שיקול הדעת אם להמשיך בחקירת העד (בכפוף לזכות לחקירה נוספת לאחר קבלת החומר הנוסף) בידי הסנגור ולא בידי בית המשפט.

29. במקרה שבפניי, לא הייתה מחלוקת שמדובר בתיעוד של ביקור קודם של המפקח במקרקעין, אך לא היה ברור מה בדיוק כולל החומר שתיעד המפקח בביקור זה וכיצד הוא עשוי להשפיע על קו ההגנה של המערער ועל חקירת המפקח.

בנסיבות אלה, גם אם, על פני הדברים, נראה היה לבית משפט קמא שניתן להמשיך בחקירת המפקח, תוך מתן זכות למערער, להשלים את החקירה לאחר קבלת החומר הנוסף, לא היה מקום לעשות כן. יש לזכור שהמידע שנמצא בפני בית משפט קמא, לעניין זה, הוא מידע חלקי בלבד, שהרי תיק החקירה והאינפורמציה שמסר המערער לבא כוחו וכיוצ"ב אינם מצויים בפני בית המשפט ולכן שיקול דעתו עלול שלא להביא בחשבון מידע רלבנטי. למען הסדר ספק יובהר, כי מקום בו הסנגור מסכים לכך, אין מתעוררת בעייה כלשהי וניתן להמשיך בחקירה (בכפוף לזכות ההשלמה).

יעילות הדיון הוא שיקול ראוי וחשוב אך, בשלב זה, נוכח כך שלא הייתה מחלוקת כי מדובר בחומר חקירה אשר נוגע לפעולותיו של העד, היה על בית משפט קמא לקבל את בקשת ב"כ המערער, להפסיק את ישיבת ההוכחות ולייעל את הדיון על ידי קציבת מועד קרוב להמצאת החומר החסר ועל ידי קביעת מועד קרוב להשלמת שמיעת הראיות (ראו דיון והחלטות בעמ' 52-48 לפרו' ישיבת יום 28.1.18).

30. חשוב להבהיר, כי האמור לעיל אינו חל על סירובו של ב"כ המערער לחקור את נציג רמ"י אשר הוסף כעד מטעם המאשימה לאחר שב"כ המערער התנגד להגשת התכתבויות בין הנאשם לבין המנהל בנוגע לזכות הקניין במקרקעין). זאת, מאחר שכבר באותו מעמד ניתן היה לדעת בבירור שאין כל קשר בין תיעוד ביקור קודם או ביקורים קודמים של המפקח במקרקעין לבין עדותו של נציג רמ"י, אשר נגעה רק להתכתבויות הנ"ל, כפי שהסביר ב"כ המשיבה (המאשימה שם) בבית משפט קמא (ראו עמ' 56-57 לפרו' הישיבה הנ"ל). מעבר לדבריו לפיהם יש לאפשר לו לנהל את הגנת המערער כראות עיניו, לא הסביר ב"כ המערער לבית המשפט מדוע הוא אינו יכול להמשיך בחקירתו של נציג רמ"י ללא חומר חקירה המתעד ביקור קודם של המפקח במקרקעין.

במקרה כזה גובר האינטרס הציבורי בתקינות ההליך ובייעול הדיון, כמו גם טרחתו וזמנו של העד (נציג רמ"י) על בקשה בלתי מובנת ובלתי מוסברת של ב"כ המערער. לפיכך, החלטת בית משפט קמא לשמוע את עדותו של נציג רמ"י, באותו מעמד, הייתה החלטה כדין שאין מקום להתערב בה. העובדה ב"כ המערער בחר שלא לחקור אותו, רובצת לפתחו.

31. כאמור, הפגם של אי הפסקת חקירתו של המפקח נרפא לאחר שהחומר הנוסף הומצא וניתנה לסנגור הזדמנות ראווה להשלים את החקירה הנגדית.

32. בטרם אמשיך בדיון אציין, כי כתב האישום הוגש לתיק קמא ביום 15.11.14 והכרעת הדין ניתנה כמעט 6 שנים לאחר מכן (ביום 6.9.20). דיונים שנקבעו על ידי בית המשפט קמא נדחו, פעמים רבות, בעיקר בשל סיבות הקשורות בבית משפט קמא ולא במערער או בסנגורו, כך ששמיעת ההוכחות החלה רק ביום 8.2.17 וגם אז, נשמעה רק עדותו הראשית של המפקח ושוב נדחה הדיון, לשם חקירתו הנגדית - תחילה בשל אילוצי בית המשפט ולאחר מכן בשל אי התייצבות המפקח, כך שחקירתו הנגדית של המפקח התקיימה רק ביום 31.12.17. גם ביום זה לא הסתיימה החקירה אלא נדחתה (בשל אילוצי בית המשפט) והייתה אמורה להתקיים ביום 28.1.19, אך נדחתה בשל מחלתו של עו"ד בלומנפלד. בסופו של דבר הסתיימה שמיעת עדי התביעה רק ביום 18.11.19.

צודק, אפוא, ב"כ המערער בטענתו לפיה לא הוא היה הגורם לסחבת בניהול ההליך בתיק זה ולא היה מקום לתלות בו את הימשכות ההליך שנים כה ארוכות.

33. כשכל אלה בפניי, אבחן את החלטת בית משפט קמא לקיים את ישיבת ההוכחות שהייתה קבועה ליום **18.11.2019** על אף אי התייצבות עו"ד בלומנפלד והמערער לדיון ועל אף שעו"ד רוימי טען שהוא אינו מוסמך לחקור בהעדר המערער.

34. כזכור - ישיבה קודמת, שהייתה קבועה ליום **28.01.19** לשם שמיעת חקירתו של המפקח על התמונות, נדחתה על ידי בית משפט קמא בשל מחלת ב"כ המערער. לא למותר לציין כי בקשת עו"ד בלומנפלד לדחיית הדיון בשל מחלתו הוגשה לבית משפט קמא ביום **27.1.19**, היינו - יום אחד בלבד לפני מועד הדיון. לבקשה צורף "אישור למטופל" לפיו ב"כ המערער חלה בהצטננות (Common Cold) ונכתב בו שעו"ד בלומנפלד אינו מסוגל לעבוד למשך 10 ימים - מיום 22.1.19 ועד ליום 31.1.19. בית משפט קמא דחה, תחילה, את בקשת ב"כ המערער לדחיית הדיון, אך בסופו של דבר נעתר לה, בעיון חוזר, תוך שהוא מביע את מורת רוחו מהעיתוי של הגשת בקשת הדחייה ומעצם הדחייה. להלן נוסח ההחלטה:

"שוב חוזר עו"ד בלומנפלד על נוהגו לדחות כל דיון הוכחות, כל פעם מסיבה אחרת. לפני רוב דיוני ההוכחות של הסניגור עו"ד בלומנפלד בתיקים שמתנהלים לפני מוגשות בקשות דחיה. התיק שבפני הוא תיק ישן מחודש 1/14 שעו"ד בלומנפלד הגיש בו הגשות דחיה קודמות. עו"ד בלומנפלד מחזיק בידו אישור מחלה כבר מיום 22/1/19 בגין התקררות רגילה. אך הוא לא מצא לנכון להגישו אלא רק בשעה 15:10 ביום 27/1/19 והדבר תמוה ביותר. תיק זה נמשך ונגרר בעיקר עקב התנהלותו של עו"ד בלומנפלד כבר שנים רבות. התיק נמצא בסופה של מסכת התביעה ואמור היה להסתיים לפני זמן רב. ביהמ"ש עשה מאמץ מיוחד ופינה לו היום יום שלם לצורך סיומו אחת ולתמיד. ביומנו של בית המשפט, ויודע זאת היטב עו"ד בלומנפלד, אין יום אחד פנוי לשנת עבודה זו, עקב צאתה של השופטת לשבתון של מספר חודשים. גם אם יש הסכמה של הצד שכנגד ביהמ"מ לא ייתן ידו לסחבת וגרירת התיק אשר נגרמת ע"י עו"ד בלומנפלד. **ביהמ"ש קובע דיון מיוחד היום, 28/1/19, בשעה 11:00 בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשם. עו"ד בלומנפלד ישלח עו"ד אחר מטעמו, אשר מצוי בתיק ואשר יוכל לענות לשאלות ביהמ"ש. וכן ידריך עו"ד בלומנפלד את עוה"ד מטעמו כיצד ניתן יהיה לסיים את התיק.**

עורכי הדין יציגו היום בפני ביהמ"ש הסכמות כיצד ניתן לסיים את התיק.

ההתקררות של עו"ד בלומנפלד לא מנעה ממנו לשוחח טלפונית עם הצד שכנגד לצורך דחיית הדיון. ואם כך, יוכל לשוחח טלפונית עם ב"כ המאשימה ולדווח לביהמ"ש מהם המאמצים וכיצד הצדדים מקדמים תיק זה.

חובת התייצבות של הנאשם.

ביהמ"ש מזכיר את הנאשם על פי סעיף 130 לחוק סדר הדין הפלילי, כי בסמכות בית המשפט לדון בעניינו בהעדרו וניתן להטיל עונש כספי - קנס וכן מאסר במקום קנסות, במסגרת גזר הדין" (ההדגשות - במקור).

35. חרף ההחלטה הנ"ל בחר עו"ד בלומנפלד שלא התייצב לישיבה שנקבעה ליום **18.11.2019** ועו"ד רוימי שוב התייצב במקומו. גם המערער לא הגיע לישיבה ועו"ד רוימי הציג "אישור מחלה" של המערער על גבי צג הטלפון שלו וטען שהוא אינו מוסמך לחקור את העדים בהעדר המערער וכי שמיעת ההוכחות בהעדרו של עו"ד בלומנפלד תפגע

באופן מהותי בהגנת הנאשם.

בהחלטתו, בפרוטוקול הדיון מאותו יום, דחה בית משפט קמא את בקשתו של עו"ד רוימי לדחיית הדיון בקבעו, כדלקמן:

"בדיון ביום 19/2/19 נאמר בהחלטתי כדלקמן: "הדיון ביום 18/11/19 הוא יום דיון האחרון בהחלט של תיק זה שהוא משנת **2014!!**".

אני עושה מאמצים גדולים וניכרים לייעל דיונים ולהשלים בחודשים הקרובים שהם אחרונים לפני יציאתי לגמלאות, לסיים מלוא כל התיקים.

המסמך שהוצג על גבי מסך טלפון הנייד של הסגור, אינו אישור רפואי אלא פשוט הפנייה לארכיון המסמכים של קופת החולים, על מנת לבדוק שם וללמוד על מחלת הנאשם ומכאן שאין כל הצדקה להעדרו של הנאשם ואני פועלת במסגרת ועל פי סעיף 130 לחסד"פ.

היום, יסתיים התיק על מסכת התביעה וההגנה והסיכומים. במידה ורק בכך אני מוכנה לחרוג ולאפשר סיכומים בכתב של הסגורים.

בחודשים הקרובים יומנו של בית המשפט עמוס ובית המשפט פינה יום שלם של דיונים לצורך תיק זה ויהא זה בזבוז זמן יקר ביותר של בית משפט מעבר לחוסר יעילות ומתן פרס בלתי מוצדק לנאשם, במידה והדיון היום יידחה. אין כל סיבה או הצדקה לדחיית הדיון היום.

בית המשפט יפעל כחוק ועל פי הנחיות בית המשפט העליון ביעילות וללא סחבת".

36. בשתי ההחלטות, שצוטטו לעיל עוברת, כחוט השני, קביעה לפיה עו"ד בלומנפלד אחראי לדחיות הרבות שהיו בתיק ול"סחבת" בניהול ההליך. כבר ציינתי לעיל, שרוב הדחיות לא היו נעוצות בעו"ד בלומנפלד, אלא באילוצי בית המשפט ואוסיף ואומר שלא היה מקום להתייחס בהחלטה לבקשות דחייה שהוגשו בתיקים אחרים אשר עו"ד בלומנפלד ניהל בפני בית המשפט. יש להתייחס לכל בקשה בהתאם לנימוקיה היא ולנסיבות הקיימות בתיק בו היא מוגשת ולא בהתייחס לתיקים אחרים.

37. לגופו של ענין, החלטת בית משפט קמא שלא לדחות את ישיבת יום 18.11.19, נמצאת בגדר סמכותו ונשענת על שיקולים נוספים, ראויים, ואין מקום להתערב בה;

האישור שהראה עו"ד רוימי על צד הטלפון שלו לא היה אישור מחלה ערוך כחוק לבית המשפט, היינו - אישור של רופא, מאומת כדן, לפיו המערער אינו יכול להתייצב לדיון בבית המשפט. ובדיון קבע בית משפט קמא שאישור זה אינו מצדיק דחיית הדיון. כך, במיוחד, בנסיבות בהן מדובר בתיק שנפתח בשנת 2014, נוכח יומנו העמוס של בית המשפט ויציאתו הקרובה לשבתו, לפני פרישה ולאחר שהמערער הוזתר שוב ושוב כי אם לא יתייצב בית המשפט יהיה רשאי לדון בהעדרו.

ערה אני לכך שלעיתים מסתפקים בתי המשפט באישורים כפי האישורים שהומצאו במקרה זה, אך בית המשפט אינו מחוייב לעשות כן והדבר מצוי בשיקול דעתו.

38. בנוסף, חרף ההחלטה הנ"ל, שניתנה ביום 27.1.19 ועל אף שעולה ממנה החשיבות הרבה אשר בקיום הישיבה שנקבעה ליום 18.11.9, ללא כל דחיות, בחר עו"ד בלומנפלד שלא להתייצב לישיבה זו ולשלוח אליה עורך דין המצהיר שהוא אינו מוסמך לחקור בהעדר המערער. זאת - ללא שהובא בפני בית משפט קמא נימוק לאי התייצבות עו"ד בלומנפלד לישיבת יום 18.11.19.

יש לציין כי עו"ד בלומנפלד לא הגיש לבית משפט קמא בקשה לדחות את הישיבה עקב מחלתו של המערער או לפטור אותו מהתייצבות לישיבת יום 18.11.19, כך שלמעשה, מבחינתו - העמיד עו"ד בלומנפלד את בית משפט קמא בפני מצב בו - לשיטת עו"ד בלומנפלד, לא ניתן לקיים את הדיון.

39. זאת ועוד - לא מצאתי בפרוטוקול הדיון של בית משפט קמא, או בהודעת הערעור, כל הסבר לשאלה מדוע עו"ד בלומנפלד לא התייצב לדיון.

בתשובה לשאלתי בעניין זה אמר עו"ד בלומנפלד כך: **"שמעתי שבית משפט קמא אומר שהייתי צריך להתייצב לדיון ולא עו"ד רוימי ואני משיב שבאותו יום ספציפי היו נסיבות אישיות שלי שמנעו ממני מלהתייצב באותו יום. לאור העובדה שאני ידעתי שהמערער חולה, לאור תעודת מחלה שהוא העביר לי, ביקשתי מעו"ד רוימי משרדי להתייצב, כפי שאכן עשה. אני אומר שגם אם בית משפט קמא סבר שאני הייתי צריך להתייצב לדיון, אני אומר, ראשית, שגם אם הייתי מתייצב לדיון באותו יום, לאור העובדה שמעולם לא הייתה לי הסמכה מטעם המערער להופיע בדיונים בתיק זה, בוודאי שלא בהוכחות, בהעדרו, הייתי אומר את זה בבית המשפט...".** בהמשך הסביר עו"ד בלומנפלד שבית משפט קמא יכול היה לנקוט בסנקציות אחרות, בטרם שלל מהמערער את יומו בבית המשפט, טען לאפליה בהחלטות בבקשות דחייה, בינו לבין ב"כ המאשימה והצביע על הסחבת שבית המשפט נהג בניהול התיק.

לא הובהר אילו נסיבות אישיות מנעו מעו"ד בלומנפלד להתייצב באותו יום ומדוע לא הגיש לבית משפט קמא (ולו בבוקר הדיון) בקשה מפורטת ומנומקת לדחיית הדיון, מחמת אותן נסיבות אישיות ומחמת מחלתו של המערער, בידעו - לשיטתו, כי עו"ד רוימי אינו מוסמך לחקור בהעדר המערער.

40. על פי סעיף 130(א) לחסד"פ רשאי בית המשפט לקיים דיון בהעדרו של הנאשם ונוכחות הסנגור מחוייבת רק באישומים בפשע [לפי סעיף 130(ב) לחסד"פ] בכפוף לאזהרת הנאשם כי בית המשפט מוסמך לדונו שלא בפניו ולגזור את דינו, ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר וישמע טיעונים לעונש [סעיפים 130(ג) ו-130(ד) לחסד"פ].

במקרה זה, בית משפט קמא הזהיר את המערער, שוב ושוב, כי אם לא יתייצב לדיון יהיה בית המשפט מוסמך לדונו שלא בפניו.

41. ייפוי כוח הניתן לעו"ד לייצג נאשם בתיק פלילי, אינו יכול לכלול הגבלה של איסור לחקור בהעדר הנאשם, מקום בו הדין מתיר זאת וממילא לא הוכח שייפוי הכוח שניתן לעו"ד בלומנפלד בתיק זה כלל הגבלה כזו, מה גם שטענה

כזו (לגבי עו"ד בלומנפלד, להבדיל מעו"ד רוימי) אף לא הועלתה בפני בית משפט קמא. כל שנטען בבית משפט קמא היה כי עו"ד רוימי אינו מוסמך לחקור בהיעדר המערער.

מכל מקום - סמכותו של בית המשפט, שבסעיף 130(א) לחסד"פ, לקיים את הדין בהעדרו של נאשם קיימת גם מקום בו גם הנאשם וגם בא כוחו **כלל לא התייצבו לדין** ומקל וחומר קיימת היא, מקום בו התייצב עו"ד מטעמו של הנאשם ובפיו טענה לפיה הוא אינו מוסמך לחקור. החלטת בית משפט קמא לקיים את הדין ניתנה על יסוד סמכותו שבדין ולא נפל בה כל פגם.

עיוות דין

42. חרף כל האמור לעיל, אילו הייתי סבורה שנגרם למערער עיוות דין, הייתי מקבלת את הערעור ומורה על החזרת העניין לערכאה הדיונית, כבקשת ב"כ המערער.

43. אלא שלא זה המצב; כאמור - ב"כ המערער לא כלל בערעורו אף לא טענה אחת נגד הממצאים והקביעות אשר בהכרעת הדין, לא העובדתיות ולא המשפטיות. חרף זאת, בחנתי היטב את הכרעת הדין המפורטת והמנומקת ומצאתי שהיא מבוססת היטב בחומר הראיות שהיה בפני בית משפט קמא ולא מצאתי בה טעות עובדתית או משפטית. גם נגד גזר הדין לא הועלתה כל טענה ועל פניו הוא סביר ועולה בקנה אחד עם ההרשעה ועם מדיניות הענישה.

44. יש להדגיש, כי להבדיל מהערפול שהיה קיים בישיבת יום **28.01.2018**, בנוגע לתוכנו המדויק של חומר הנוסף, אשר התברר שקיים אך טרם גולה, הרי לאחר המצאת החומר הנוסף, היינו - התמונות הנוספות, ברור בדיוק במה מדובר.

כיום ניתן לעמוד על משמעותן של התמונות הנוספות בין כלל הראיות שהובאו על ידי המשיבה; מדובר בתמונות המתעדות את מצב הבנייה כפי שהיה קיים ביום 2.12.12. השוואת התמונות הנוספות לתמונות אשר צולמו בתאריכים 21.2.13 ו- 21.3.13 אשר היו, מלכתחילה, בחומר החקירה שנמסר לב"כ המערער (נסרקו לתיק הערעור במסגרת בקשה מס' 6) מעלה כי מאז צולמו התמונות הנוספות ועד לצילום התמונות מ- 2013, חלה התפתחות בבנייה.

45. בחנתי את התמונות הנוספות והקשבתי לטיעוני המערער, אך לא מצאתי כיצד יכולות התמונות הנוספות לשנות את התמונה המרשיעה העולה מחומר הראיות שהובא בפני בית משפט קמא ומה הייתה יכולה לגלות חקירת המפקח עליהן, אשר היה משנה את התמונה הראייתית ואת המסקנה המרשיעה המתחייבת מהן. התשובה היחידה שניתנה על ידי ב"כ המערער היא, כי "אין חקר לתבונתו של סנגור מוכשר".

46. אכן, "אין חקר לתבונתו של סנגור מוכשר", כדבריו המפורסמים של כבוד הנשיא אולשן בע"פ 35/50 יעקב בן שלום מלכה נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל (09.06.1950) בעמ' 433, 436, וראו גם בע"פ 9322-99 עבד מסארווה נ' מדינת ישראל (06.02.2000) בעמ' 382, אך אין בכך כדי לומר שכל טענה כללית שכזו, אשר אינה

מובהרת ואינה מנומקת על ידי הסנגור, תתקבל על ידי בית המשפט באופן אוטומטי, ללא כל שיקול דעת.

במקרים כגון דא, על בית המשפט לשקול את כלל השיקולים הרלבנטיים וביניהם, מהלכו של התיק, ההזדמנות שניתנה לנאשם למצות את הגנתו, זמנם של העדים ושל בית המשפט, האיטרס הציבורי שבסיום משפטים, חומר הראיות אשר הובא בפני בית משפט קמא והיחס בין חומר ראיות זה לבין החומר הנוסף שהתגלה וכדו'.

47. כאמור, במקרה דנן סירב ב"כ המערער להשיב לשאלתי במה הייתה חקירה על התמונות הנוספות מועילה למערער; כיצד חקירתו את עדי התביעה כאשר התמונות הנוספות בידו, הייתה משנה את התמונה הראייתית ואת התוצאה וטען כי הוא אינו רוצה לחשוף את קו ההגנה. זו כמובן זכותו, אולם זכות זו איננה זכות מוחלטת.

48. אכן, בניגוד למאשימה, אשר חייבת לחשוף, מלכתחילה, את כל ראיותיה, ראיותיו וקו ההגנה של הנאשם חסויים מפני התביעה לאורך כל ההליך, עד לסיומו (זאת - למעט טענה כגון "אליבי", אותה על נאשם לחשוף בהזדמנות הראשונה). נאשם זכאי לשמור את קו הגנתו חסוי ולהפתיע את המאשימה בעת חקירת העדים (כמו גם בהבאת ראיותיו הוא).

אולם, גם זכות זו יש לבחון לפי העניין בו מדובר, וכאשר נאשם טוען בערכאת הערעור כי קופחה זכותו לחקור וכי נגרם לו עיוות דין, עליו לשכנע את בית המשפט כי אמנם כך הדבר. "חסיון קו ההגנה של נאשם מהווה, אומנם, זכות דיונית חשובה. אלא שזכות זאת יש לאזן למול אינטרסים אחרים הכרוכים בהליך הפלילי, ובהם אינטרס הציבור (המיוצג על-ידי התביעה) וזכויות העדים. לפיכך, בהיעדר נסיבות יוצאות דופן, ימאן בית המשפט הגבוה לצדק לסטות מהלכת אי ההתערבות לגבי החלטות ביניים המסכנות את חסיון קו ההגנה. חזקה על בית המשפט, המופקד על הדיון באישום, כי הוא מודע לחשיבותו של חסיון זה, ומביאו בחשבון בגדר שיקוליו גם לעניין ההכרעה בבקשות ביניים". ראו: בג"ץ 6876/01 רם ברלאי נ' שופטת בית-משפט השלום בתל-אביב הגב' זיוה הדסי-הרמן (18.11.2001). כן ראו: בש"פ 6071/17 מדינת ישראל נ' פישר רונאל (27.08.2017) (להלן: "עניין פישר").

מערער (או נאשם) אשר בוחר שלא לנמק טענתו, מקום בו נדרש נימוק, נוטל סיכון שבית המשפט לא ישתכנע מטיעונו. ראו דברים שנאמרו בבש"פ 3603/19 רונן משה נ' מדינת ישראל (10.07.2019): "הבקשה לא נומקה די הצורך לפני בית המשפט המחוזי, וכך גם בערר. זאת ידענו, 'אין חקר לתבונת סנגור מוכשר' (בע"פ 35/50 מלכה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ד 429, 433 (1950)); בדברים אלו טמון הגרעין למדיניות המרחיבה הנקוטה בידינו, בבואנו לבחון האם חומר עולה כדי 'חומר חקירה' שיש להתיר עיון בו. יחד עם זאת, גם לגישה מרחיבה זו ישנם גבולות; אין מדובר במילות קסם שבאמירתן יפתחו כל השערים. על המבקש להדגים נגיעה לכתב האישום, ולו נגיעה עקיפה ופריפריאלית: 'בית המשפט אינו אמור להביא בחשבון אפשרויות הגנה ערטילאיות שאינן נראות לעין, או כאשר הרלבנטיות של החומר לתביעה היא רחוקה ושולית' (עניין שיינר, פסקה 11; וראו גם, בין רבים אחרים, עניין אל הוזייל ועניין מסארווה הנזכרים לעיל). לא די בהשערה, תקווה או ספקולציה, באשר לרלבנטיות של החומר המבוקש, 'אלא שיש להצביע על יסוד של ממש להנחה, כי החומר אכן ישפיע על בירור האשמה, המיוחסת לנאשם' (בש"פ 4109/13 מדינת ישראל נ' דה פאס, [פורסם בנבו] פסקה 11 (7.7.2013)). כאמור, הבקשה במישור דנן לא נומקה דיה, למעט באמירה הכללית שלפיה החומר המדובר 'רלוונטי לעבירות שחיתות וטוהר המידות'. לא די בכך". (שם, פסקה 33).

אמנם, בעניין פישר דובר בשאלה שונה במקצת, הנוגעת לעצם גילוי חומר חקירה, אך מקל וחומר יש להחיל את הדברים על ענייננו, בו ברור מהו חומר החקירה הנוסף - תמונות שצולמו כחודש לפני צילום התמונות עליהם התבססה המאשימה בהגשת כתב האישום ונראה, לכאורה, כי אין בהן כדי לשנות דבר מהראיות שהובאו בפני בית המשפט. משלא נטען כל טיעון היכול להבהיר איזו תועלת יש בתמונות הנוספות להגנת המערער, לא ניתן לקבל את טענתו.

49. בנסיבות המקרה דנן, שוכנעתי כי לא נגרם למערער עיוות דין בשל כך שבית משפט קמא לא דחה את ישיבת יום 18.11.2019.

העובדה שבית המשפט יכול היה לנקוט בצעדים אחרים, כגון הוצאת צו הבאה נגד המערער, או חיוב ב"כ המערער בהוצאות אישיות (כטענת ב"כ המערער) איננה שוללת את סמכותו של בית המשפט לשמוע את הראיות בהעדרו של הנאשם, כפי שנהג. ראו בעניין זה דברים שנאמרו בע"פ 3600/18 פלוני נ' מדינת ישראל (20.06.2019), שם נאמר: "מעבר לכל אלה, נראה כי יש לומר את המובן מאליו: אפילו ניתן היה להחליט אחרת בבקשות העיון שהגיש המערער, וכאמור אינני סבורה כן, אין בכך כדי להקנות זכויות נוספות לנאשם שבחר שלא לקבל את מרות בית המשפט ו'לשבור את הכלים'. הנאשם זכאי כמובן לנהל את ההליך לפי בחירתו, ובכלל זה לנקוט גישה פאסיבית: לשתוק, לא לחקור, לא לסכם. אולם, התנהלות כזו אינה מקימה כל ציפייה סבירה, וכל שכן זכות, לכך שערכאת הערעור תתערב בהכרעת הדין, ובכלל זה בהחלטות שקדמו לה" (שם, בפסקה 96).

הוסבר, כי "כידוע, זולת חריגים, אין זכות ערעור על החלטות ביניים בהליך הפלילי, אלא במסגרת פסק הדין הסופי. ההחלטות שהוחרגו הן מטבע הדברים אלה שמובן כי הן קריטיות לניהול ההליך ושיש בהן כדי להשפיע באופן מהותי על תוצאתו [...] הפסיקה והספרות פרטו לאורך השנים את שיקולי המדיניות הרלוונטיים שהנחו את המחוקק בקבעו כך, שעיקרם בצורך שההליך הפלילי יתנהל ברציפות וביעילות, ללא הפסקות, וכן שההחלטות שניתנות במסגרתו, בשים לב להיבטן הערכי, יהיו סופיות [...] קריאת תיגר על ההליך כולו והפסקה של שיתוף פעולה עם הנעשה במסגרתו מרגע שהתקבלה החלטה שאינה לרוחו של אחד הצדדים אינה אופציה. משמעותה היא עשיית דין עצמית וכפיית זכות ערעור על החלטת ביניים במקום שבו זו אינה קיימת" (שם, פסקה 97).

50. במקרה דנן נוכח שאר הראיות הקיימות בתיק ונוכח מהותן של התמונות הנוספות, אינני רואה כיצד חקירה עליהן יכולה להועיל למערער.

למעשה - די בתמונות שהיו בתיק החקירה בצירוף הראיות עליהן סמך בית משפט קמא את הכרעתו ובכללן - הודאתו של המערער בחקירה, לפיה הוא בנה את התוספת למבנה, דו"ח הפעולה של החוקר ועדויותיהם של המפקח ושל נציג רמ"י, בהן בית משפט קמא נתן אמון, כדי לבסס את האשמה נגד המערער. כך הוא בוודאי, כשמביאים בחשבון גם את החיזוק לראיות אלה, אשר בית משפט ראה (ובדין ראה) בהימנעותו של המערער מלהעיד בבית משפט קמא ולמסור גרסתו. בתמונות הנוספות אין כדי לשנות מכן.

51. סופו של דבר, לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את הערעור.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

ניתן היום, י' ניסן תשפ"א, 23 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.